

ЗАКОН О ВОЈНОЈ, РАДНОЈ И МАТЕРИЈАЛНОЈ ОБАВЕЗИ

("Сл. гласник РС", бр. 88/2009, 95/2010 и 36/2018)

I ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1

Овим законом уређују се: војна обавеза; регрутна обавеза; обавеза служења војног рока и добровољно служење војног рока са оружјем; резервни састав; путовање и боравак војних обвезника у иностранству; право на накнаде за вршење војне обавезе; евиденција војних обвезника; радна обавеза у државним органима и правним лицима од значаја за одбрану; радна обавеза у јединицама радне обавезе; материјална обавеза грађана, привредних друштава, других правних лица и предузетника у ванредном и ратном стању, као и друга питања од значаја за војну, радну и материјалну обавезу.

II ВОЈНА ОБАВЕЗА

Члан 2

Војна обавеза је право и дужност грађана да се припремају и оспособљавају за учешће у одбрани и заштити суверености, независности, територијалне целovitости и безбедности Републике Србије (у даљем тексту: одбрана).

Војну обавезу у миру, ванредном или ратном стању имају сви грађани који се припремају и оспособљавају за извршавање војних дужности и других задатака одбране, у складу са законом.

У извршавању војне обавезе, у условима ванредног и ратног стања, права и слободе грађана могу се ограничавати за потребе одбране и безбедности земље, само у складу са Уставом Републике Србије и прописима који се односе за ратно или ванредно стање.

Члан 3

Војна обавеза је општа и подлежу јој држављани Републике Србије, а састоји се од: регрутне обавезе, обавезе служења војног рока, обавеза вршења цивилне службе и обавеза у резервном саставу које се врше под условима прописаним овим и посебним законом.

Регрути, жене и лица у резервном саставу која су извршила цивилну службу или одслужила војни рок без оружја, после обуставе обавезе служења војног рока, могу добровољно да служе војни рок са оружјем, под условима који су прописани овим законом.

Војну обавезу у миру грађани извршавају у командама, јединицама и установама Војске Србије, осим лица која замене служење војног рока цивилном службом, а у ратном и ванредном стању у Војсци Србије, полицији и осталим снагама одбране и цивилној заштити, у складу са Планом одбране и одлукама надлежних органа.

Прописе о начину и поступку извршавања војне обавезе доноси Влада, на предлог министра одбране.

Прописе о начину и поступку добровољног служења војног рока са оружјем доноси Влада, на предлог министра одбране.

Члан 4

Војни обвезник је лице које подлеже војној обавези у складу са овим законом, и то:

- 1) регрут;
- 2) војник на служењу војног рока са оружјем или без оружја и војник који добровољно служи војни рок са оружјем;
- 3) лице у цивилној служби;
- 4) лице у резервном саставу.

Лице постаје регрут у календарској години у којој навршава 18 година и то: до ступања на служење војног рока у Војску Србије; до ступања у цивилну службу у организацији или установи у којој се врши

цивилна служба; до превођења у резервни састав ако је обавезу служења војног рока, односно цивилне службе регулисао на други начин, односно до престанка војне обавезе по одредбама члана 9. овог закона.

Регрут постаје војник на служењу војног рока са оружјем или без оружја даном ступања у Војску Србије када и постаје војно лице, а престаје да буде војно лице даном отпуста или прекида служења војног рока.

Регрут и лице у резервном саставу постају војници на добровољном служењу војног рока са оружјем даном ступања у Војску Србије када и постају војна лица, а престају да буду војна лица даном отпуста или прекида добровољног служења војног рока.

Регрут постаје лице у цивилној служби даном ступања у организацију или установу где се врши цивилна служба, а престаје бити лице у цивилној служби даном отпуста или прекида цивилне службе.

Лице у резервном саставу је војни обвезник који је регулисао војни рок или лице које је извршило цивилну службу од дана отпуста, односно прекида служења војног рока или цивилне службе и које је распоређено или нераспоређено у Војску Србије, цивилну заштиту или друге снаге одбране до дана престанка војне обавезе по одредбама члана 9. овог закона.

Лице у резервном саставу постаје војно лице даном јављања на дужност у Војску Србије, а губи статус војног лица даном отпуста из Војске Србије.

Војни обвезник који врши цивилну службу нема статус војног лица.

Члан 5

Остваривање војне обавезе обезбеђује и спроводи Министарство одбране преко територијалних органа.

Територијалним органима Министарства одбране (у даљем тексту: територијални орган), у смислу овог закона, сматрају се центри Министарства одбране за локалну самоуправу и регионални центри Министарства одбране.

Центри Министарства одбране за локалну самоуправу се образују за територију одређеног броја општина, односно градова, а регионални центри Министарства одбране за територију одређеног броја центара за локалну самоуправу.

Територијални органи обезбеђују извршавање војне обавезе на територији за коју су образовани, усклађују њено извршење са извршавањем радне и материјалне обавезе као и других права и дужности грађана, односно задатака одбране на тој територији, воде прописане евиденције војних обвезника на основу података које у складу са законом прибављају од надлежних државних органа, органа јединица локалне самоуправе, привредних друштава и других правних лица из делокруга њихове надлежности везаних за вођење евиденција.

Послови који се односе на војну обавезу извршавају се у складу са плановима регрутовања и попуне Војске Србије, бројним распоредом, односно разрезом регрута у Војсци Србије, критеријумима за потребе попуне Војске Србије и других потреба одбране и утврђеним приоритетима за ту попуну, као и са плановима попуне команди, јединица и установа Војске Србије и јединица цивилне заштите и осталих државних органа у које се могу распоређивати војни обвезници у условима ванредног и ратног стања.

Члан 6

Министарство одбране усклађује спровођење војне обавезе са остваривањем других права и дужности у области одбране и води јединствену евиденцију војних обвезника.

Органи аутономних покрајина и органи јединица локалне самоуправе имају обавезу да на територији своје надлежности за потребе извршавања обавеза одбране обезбеде просторне и техничке услове за рад територијалних органа, као и њихову заштиту и обезбеђење.

Члан 7

У извршавању планова попуне Војске Србије, јединица цивилне заштите и других снага одбране Министарство одбране сарађује са државним органима, органима аутономних покрајина и органима јединица локалне самоуправе при доношењу планова регрутовања и попуне Војске Србије, попуне јединица цивилне заштите и других снага одбране и обезбеђује остваривање тих планова.

Члан 8

Жене не подлежу регрутној обавези и обавези служења војног рока, а војну обавезу могу извршавати служењем у резервном саставу за време ванредног и ратног стања.

Изузетно од става 1. овог члана, жене које желе да добровољно служе војни рок са оружјем подлежу регрутној обавези и обавези служења у резервном саставу у складу са овим законом.

Жене војни обвезници се уводе у евиденцију резервног састава према њиховој стручној и радној оспособљености и војним и цивилним специјалностима које имају или стекну током трајања војне обавезе.

Жене војни обвезници у миру, могу се позивати на војне вежбе и вежбе цивилне заштите (у даљем тексту: вежбе) ради стицања неопходних војних и цивилних знања и

ања за дужности у ванредном и ратном стању које организује Министарство одбране, Војска Србије или цивилна заштита.

Жене професионална војна лица по престанку професионалне службе извршавају обавезе лица у резервном саставу према својим војноевиденционим специјалностима.

Члан 9

Војном обвезнику престаје војна обавеза:

- 1) када наврши 60 година живота (мушкарац) и 50 година живота (жена);
- 2) ако му престане држављанство Републике Србије, у складу са законом;
- 3) ако буде оглашен неспособним за војну службу;
- 4) његовом смрћу.

Позивање војних обвезника ради вршења војне обавезе

Члан 10

Војног обвезника ради вршења војне обавезе позива територијални орган.

Војни обвезник се позива ради вршења војне обавезе општим и појединачним позивом.

Општи позив производи исто правно дејство као и појединачни.

Регрут, односно лице у резервном саставу, кога територијални орган позове у вези са вршењем војне обавезе дужан је да се јави на место и у време који су наведени у општем или појединачном позиву и да са собом понесе ствари и исправе које су одређене у позиву.

Појединачни позив, осим позива за мобилизацију или за делимичну мобилизацију ради провере спремности за извршење мобилизације, у оквиру планираних вежби и контроле организовања припрема за одбрану, доставља се војном обвезнику најкасније 30 дана пре дана одређеног за почетак обавезе ради које је позван.

Ради планског и организованог позивања лица из резервног састава, обвезника радне обавезе и власника ствари из пописа у ратном и ванредном стању, територијални орган у миру организује курирски систем позивања.

Члан 11

Ако је регрут односно лице у резервном саставу које је позвано спречено да дође на место и у време који су назначени у позиву, због болести или другог оправданог разлога, дужно је да одмах по пријему позива или сазнања из општег позива извести о томе територијални орган који га је позвао, а ако разлог спречености настане касније одмах по сазнању тог разлога.

Ако се регрут, односно лице у резервном саставу не одазове позиву, а изостанак не оправда, биће принудно приведен.

Закључак о привођењу доноси територијални орган у складу са законом, а налог по закључку о привођењу извршавају полицијски службеници Министарства унутрашњих послова, у складу са законом.

Члан 12

Војни обвезник који је поднео захтев за отпуст из држављанства Републике Србије и о томе обавестио територијални орган не позива се ради вршења војне обавезе док се не донесе решење по том захтеву, у складу са законом.

Изузетно од одредбе става 1. овог члана, на служење војног рока позива се регрут који је поднео захтев за отпуст из држављанства Републике Србије, који у тој календарској години навршава 27 година, односно уколико је захтев поднео у току ванредног или ратног стања.

Војни обвезник коме је одобрен боравак у иностранству не позива се ради вршења војне обавезе до истека одобреног боравака.

Војни обвезник који је поред држављанства Републике Србије стекао и држављанство друге државе, а борави у иностранству и о томе је обавестио дипломатско-конзуларно представништво не позива се ради вршења војне обавезе до краја септембра календарске године у којој навршава 26 година.

Регрутна обавеза

Члан 13

Регрутна обавеза је дужност војног обвезника да извршава прописане обавезе и налоге Министарства одбране у вези са увођењем у војну евиденцију, лекарским и другим прегледима и психолошким испитивањима, регрутовањем, упутом на служење војног рока у Војску Србије и друге прописане обавезе за регруте.

Регрутна обавеза настаје у календарској години у којој држављанин Републике Србије навршава 18 година живота и траје до ступања на служење војног рока, односно до превођења у резервни састав ако је обавеза служења војног рока регулисана на други начин, односно до престанка војне обавезе по одредбама члана 9. овог закона.

Упутство о регрутовању и попуни Војске Србије у миру и рату доноси министар одбране.

Члан 14

Регрутна обавеза се извршава:

- 1) увођењем у војну евиденцију;
- 2) лекарским и другим прегледима и психолошким испитивањима;
- 3) регрутовањем;
- 4) упутом на служење војног рока у Војску Србије или у цивилну службу, односно упутом на добровољно служење војног рока са оружјем;
- 5) и другим обавезама прописаним овим законом.

Члан 15

У војну евиденцију уводи се регрут почетком календарске године у којој навршава 18 година и регрути старијих годишта који из одређених разлога нису уведени у евиденцију.

Регрут који борави у иностранству, уводи се у евиденцију надлежног дипломатско-конзуларног представништва Републике Србије, које о томе обавештава територијални орган.

Члан 16

Лекарске и друге прегледе и психолошка испитивања из члана 14. овог закона, на захтев Министарства одбране, врше овлашћене војне и цивилне здравствене установе које заједнички утврде министар одбране и министар здравља (у даљем тексту: овлашћене здравствене установе).

Узајамна права и обавезе Министарства одбране и здравствених установа, осим војних, у којима се врше прегледи и испитивања, уређују се уговором.

Висину накнаде за вршење услуга овлашћених здравствених установа одредиће Влада, на основу предлога министра одбране уз претходно прибављено мишљење министра здравља.

Уговор из става 2. овог члана потписује министар одбране или лице које он овласти и министар здравља, односно лице које он овласти.

Члан 17

Лекарски и други прегледи и психолошка испитивања ради утврђивања оцене способности за војну службу и регрутовање врше се најкасније 12 месеци пре упућивања на служење војног рока, а најраније у календарској години у којој регрут навршава 19 година.

Регрути који се упућују у посебне јединице Војске Србије и кандидати за резервне официре подлежу безбедносној провери.

Прописе по којима се врши безбедносна провера регрута доноси министар одбране.

Члан 18

Регрутовање врше регрутне комисије које образује Министарство одбране.

Регрутну комисију сачињавају најмање три члана, од којих један члан мора бити лекар.

Број регрутних комисија је променљив, зависно од броја регрута који се регрутују.

Члан 19

Регрутна комисија оцењује способност регрута или лица у резервном саставу за вршење војне службе, одређује род, односно службу на основу стечених квалификација, знања, вештина и налаза претходно извршених лекарских и других прегледа, као и лекарског прегледа приликом регрутовања.

Оцена регрутне комисије може бити:

- 1) способан за војну службу;
- 2) привремено неспособан за војну службу;
- 3) неспособан за војну службу.

Оцена способности за војну службу може се дати само на основу извршених лекарских и других прегледа и психолошких испитивања у овлашћеној здравственој установи.

Изузетно од става 3. овог члана, оцену способности за вршење војне службе регрутна комисија може дати војном обвезнику за кога је утврђено да болује од неизлечиве болести или да има телесни инвалидитет без изгледа за излечење на основу медицинске документације.

Род, односно службу одређену на регрутовању, регрутна комисија може изменити због потреба попуне Војске Србије, промене здравствене способности регрута, накнадно стечених квалификација или промене занимања и стицања знања значајних за Војску Србије.

Члан 20

Војни обвезник који је оцењен привремено неспособним за војну службу подлеже поновним лекарским и другим прегледима и психолошким испитивањима по истеку привремене неспособности.

Војни обвезник који се определио за добровољно служење војног рока са оружјем, а оцењен је привремено неспособним за војну службу може се опет пријавити за добровољно служење војног рока са оружјем по истеку привремене неспособности.

Време трајања привремене неспособности не може се одредити дуже од краја календарске године у којој регрут навршава 27 година.

Приликом сваког регрутовања, привремена неспособност се може одредити у трајању од једне до три године.

Регрут може бити оцењен привремено неспособним за војну службу само два пута.

Приликом трећег регрутовања, регрутна комисија доноси коначну оцену о његовој способности за војну службу.

Члан 21

Војни обвезник који је оцењен неспособним за војну службу подлеже поновном прегледу, на предлог територијалног органа, који је сачињен по основу накнадно утврђених података од значаја за способност за војну службу или прибављене медицинске документације да оцена неспособности не одговара утврђеном чињеничном стању.

Одлуку о поновном прегледу за лице из става 1. овог члана доноси министар одбране или лице које он овласти.

Члан 22

Ради обезбеђења потребног нивоа попуне Војске Србије регрутовање се може вршити и у ванредном и ратном стању, у складу са прописима који се доносе за ванредно и ратно стање.

Ради извршења регрутовања у рату, План регрутовања за прву годину рата припрема се и израђује у миру.

Упут за попуну Војске Србије у рату врши се по територијалном принципу, а изузетно екстериторијално.

Члан 23

Прописе о мерилима за оцењивање здравствене способности војних обвезника за војну службу и о лекарским и другим прегледима и психолошким испитивањима војних обвезника ради утврђивања способности за војну службу доноси Влада на предлог министра одбране.

Прописе о начину рада регрутних комисија и о условима за одређивање родова и служби у којима ће регрут служити војни рок доноси министар одбране.

Обавеза служења војног рока

Члан 24

Обавеза служења војног рока извршава се служењем војног рока у Војсци Србије са оружјем или без оружја.

Служење војног рока са оружјем или без оружја траје шест месеци.

Председник Републике, на предлог министра одбране може скратити трајање служења војног рока.

Члан 25

На служење војног рока упућује се регрут који је оцењен способним за војну службу у складу са чланом 19. овог закона у календарској години када навршава 19 година.

Упућивање регрута на служење војног рока наређује министар одбране или лице које он овласти, сагласно Плану попуне Војске Србије.

Члан 26

Регрут који је уписан на факултет, односно другу високу школу или струковне студије упућује се на служење војног рока када заврши факултет, односно другу високу школу или струковне студије, али најкасније до краја септембра календарске године у којој навршава 27 година.

Регрут из става 1. овог члана дужан је да до краја новембра текуће године територијалном органу достави доказ да је уписан на факултет односно другу високу школу или струковне студије за сваку школску годину.

Изузетно од става 1. овог члана, на служење војног рока не упућује се регрут који је примљен на специјализацију или последипломско усавршавање у земљи и иностранству, док траје школовање, а најкасније до краја јуна календарске године у којој навршава 30 година.

Члан 27

Регрут који захтева да буде упућен на служење, односно дослужење војног рока биће упућен у року од шест месеци од дана подношења захтева, а најраније у календарској години у којој навршава 19 година.

Регрут који се са одобреног привременог боравка у иностранству врати у земљу и затражи да буде упућен на служење војног рока, упућује се у првом упутном року.

Члан 28

Министар одбране прописује услове по којима војни рок служи: регрут научни радник истраживач, који ради на научноистраживачким и развојним пројектима од посебног значаја за Републику Србију,

врхунски спортиста и члан репрезентације Републике Србије, који на спортским такмичењима постиже врхунске спортске резултате и уметник за врхунски допринос националној култури Републике Србије.

Статус регрута из става 1. овог члана потврђује надлежно министарство.

Члан 29

Регрут може бити упућен на служење војног рока до краја календарске године у којој навршава 27 година.

Изузетно од одредбе става 1. овог члана, регрут који није био упућен на служење војног рока до краја календарске године у којој навршава 27 година, упућује се на служење војног рока најкасније до краја календарске године у којој навршава 30 година, о чему решење доноси територијални орган.

Члан 30

Регрут који има високу школску спрему може бити изабран за слушаоца курса за резервне официре ако испуњава услове прописане за регруте који се упућују у посебне јединице Војске Србије.

Избор регрута врше територијални органи према годишњем плану школовања.

Начин и услове за избор, поступак избора регрута који ће се усавршавати за резервне официре прописује министар одбране у складу са потребама службе и прописима о војном школству.

Члан 31

Приликом избора слушаалаца курса за резервне официре, првенство имају регрути војни стипендисти, регрути који су са бољим успехом завршили одговарајућу школу и регрути млађег годишта.

Регруту који буде изабран за слушаоца курса за резервне официре одредиће се род, односно служба у складу са списком струка и занимања који су значајни за одређивање рода, односно службе и војноевиденционе специјалности регрута.

Члан 32

На служење војног рока не упућује се регрут:

- 1) који је правноснажно осуђен на казну малолетничког затвора или безусловно на казну затвора због кривичног дела (док казну не издржи или не буде пуштен на условни отпуст);
- 2) према коме је примењена васпитна мера или мера безбедности обавезног психијатријског лечења и чувања у здравственој установи (док траје мера која је примењена);
- 3) против кога је покренут кривични поступак због кривичног дела за које се гони по службеној дужности, осим за кривично дело избегавање војне обавезе.

Регрут из става 1. тач. 1) и 2) овог члана може се упутити на служење војног рока по претходно прибављеном мишљењу установе у којој је лечен или у којој је издржавао казну затвора о његовом понашању током издржавања казне или лечења најкасније до краја календарске године у којој навршава 30 година.

Члан 33

Приговор савести подноси се територијалном органу код којег се регрут води у евиденцији војних обвезника, најкасније у року од осам дана од дана пријема позива за упућивање на служење војног рока.

Право на служење војног рока без оружја не може остварити регрут:

- 1) који поседује дозволу за ношење или држање оружја;
- 2) који је у последње три године поднео захтев за ношење или држање оружја;
- 3) који је правноснажно осуђиван за кривично дело за које се гони по службеној дужности или за кривично дело са елементима насиља које се гони по приватној тужби;
- 4) који је у последње три године правноснажно кажњаван за изазивање или учествовање у нередима и тучама и против кога је покренут кривични поступак за кривично дело које се гони по службеној дужности, осим за кривично дело избегавања војне обавезе.

Члан 34

Команде, јединице и установе Војске Србије у којима се служење војног рока врши без оружја одређује министар одбране, на предлог начелника Генералштаба Војске Србије.

Члан 35

Војни обвезници који војни рок служе без оружја распоређују се на дужности и задатке на којима није потребно ношење и употреба оружја.

У осталим правима и дужностима изједначени су са војним обвезницима који војни рок служе са оружјем.

Члан 36

Војник који одслужи војни рок отпушта се из Војске Србије и постаје лице у резервном саставу, а под условима прописаним законом може постати и резервни подофицир, односно резервни официр.

Војни обвезник који је ослобођен служења војног рока под условима прописаним законом, преводи се у резервни састав према својој школској спреми и радном искуству.

Члан 37

Редовно одсуство војника на служењу војног рока са оружјем или без оружја траје 10 дана.

За нарочито залагање, рад и врхунске резултате војника на служењу војног рока са оружјем или без оружја, надлежни старешина може наградити одсуством у трајању до 10 дана.

Војнику за свако добровољно давање крви припада право на два дана одсуства, изузимајући дан давања крви.

Акт о редовном, наградном и одсуству по основу добровољног давања крви, доноси надлежни старешина а време одобреног одсуства, из ст. 1, 2. и 3. овог члана, урачунава се у време проведено на одслужењу војног рока.

Члан 38

(Брисан)

Одлагање, прекид и ослобађање од обавезе служења војног рока

Члан 39

Служење војног рока се одлаже регруту:

- 1) који у складу са законом којим се уређује заштита чланова породице лица на обавезној војној служби стекне својство храниоца породице (док те околности трају);
- 2) члану домаћинства, ако се други члан тог домаћинства већ налази на служењу војног рока (док тај члан не одслужи војни рок);
- 3) ако би услед смрти или тешке болести у породици (супружник, деца рођена у браку, ванбрачној заједници, усвојена или узета на издржавање, и сродници у правој линији под условом да живе у заједничком домаћинству), или услед елементарне непогоде породица регрута била доведена у тежак материјални положај његовим упућивањем на служење војног рока (док ти разлози постоје);
- 4) који је засновао радни однос у својству приправника (до завршетка приправничког стажа);
- 5) који је примљен у радни однос на неодређено време, а због упућивања на служење војног рока не би био у могућности да се јави на рад у време које му је одређено, као и регруту који је у радном односу на одређено време, а има доказ да ће после истека одређеног времена бити примљен у радни однос на неодређено време, а најдуже до годину дана;
- 6) који у породичном домаћинству нема другог члана способног за привређивање, а неопходно је да обави неодложне пољопривредне радове;
- 7) који се из иностранства вратио у земљу ради служења војног рока, а није у могућности да породицу збрине до дана упућивања у Војску Србије.

Регрут из става 1. овог члана подноси захтев територијалном органу код којег се води у евиденцији у року од осам дана од дана пријема позива за упућивање на служење војног рока. Регрут који борави у иностранству захтев територијалном органу може доставити и преко дипломатско - конзуларног представништва Републике Србије.

Регруту из става 1. овог члана служење војног рока одлаже се најкасније до краја септембра календарске године у којој навршава 27 година.

Члан 40

По захтеву надлежног министарства служење војног рока одлаже се регруту:

- 1) научном раднику истраживачу, који ради на научноистраживачким и развојним пројектима од посебног значаја за Републику Србију;
- 2) врхунском спортисти и члану репрезентације Републике Србије, због учешћа на светским и европским такмичењима и олимпијским играма;
- 3) уметнику ради учешћа на манифестацијама од значаја за Републику Србију.

Служење војног рока одлаже се регруту из става 1. овог члана до годину дана, а најкасније до краја септембра календарске године у којој навршава 27 година.

Захтев из става 1. овог члана подноси се Министарству одбране у року од 15 дана од дана пријема позива.

Члан 41

Служење војног рока прекида се војнику:

- 1) који је оцењен привремено неспособним за војну службу (док траје неспособност);
- 2) који је у току служења војног рока правноснажном пресудом суда осуђен на казну малолетничког затвора или на безусловну казну затвора и позван на издржавање казне затвора (док казну не издржи);
- 3) против кога је пре и у току служења војног рока покренут кривични поступак због кривичног дела за које се гони по службеној дужности, учињеног пре ступања на служење војног рока или у току служења војног рока (до окончања кривичног поступка), осим за кривична дела избегавања војне обавезе;
- 4) који је примљен на школовање у војну школу или школу унутрашњих послова, у року од три дана од дана када је јединица примила одлуку о његовом пријему на школовање;
- 5) који је примљен на специјализацију или последипломско усавршавање у земљи и иностранству, док школовање траје, а најкасније до краја јуна календарске године у којој навршава 30 година.

Војник који је оцењен неспособним за војну службу отпушта се са служења војног рока у року од три дана од дана правноснажности налаза, оцено и мишљења надлежне војно лекарске комисије.

Члан 42

Војнику се служење војног рока, на његов захтев, може прекинути због елементарне непогоде, смрти или тешке болести члана породице, ако би његова породица била доведена у тежак положај због његове одсутности док постоје ти разлози, а најкасније до годину дана.

По образложеном захтеву надлежног министарства може се прекинути служење војног рока војнику научном раднику истраживачу (ради учешћа у научноистраживачким и развојним пројектима од посебног значаја за Републику Србију), врхунском спортисти и члану репрезентације Републике Србије (ради учешћа на светским и европским такмичењима и олимпијским играма) и уметнику (ради учешћа на манифестацијама од интереса за Републику Србију), док трају разлози, а најкасније до краја јуна календарске године у којој регрут навршава 27 година.

Захтев из ст. 1. и 2. овог члана подноси се старешини јединице ранга команданта бригаде или истом у којој војник служи војни рок.

Члан 43

Војник коме је прекинуто служење војног рока по одредбама члана 41. став 1. тач. 1) до 4) и члана 42. овог закона, упутиће се на дослужење војног рока по престанку разлога за прекидање служења војног рока, а најкасније до краја септембра календарске године у којој навршава 27 година.

Изузетно од одредбе става 1. овог члана, војник коме је прекинуто служење војног рока неће се упутити на дослужење војног рока, ако му је до краја служења војног рока остало мање од 30 дана.

Војника из става 2. овог члана Министарство одбране решењем преводи у резервни састав даном када му је прекинуто служење војног рока.

Изузетно од одредбе става 3. овог члана војник из члана 41. став 1. тачка 1) овог закона преводи се у резервни састав након поновног оцењивања здравствене способности, уколико је оцењен способним за војну службу.

Члан 44

Време које кадет Војне академије проведе на студирању у Војној академији, након првих шест месеци, рачуна се као време (у данима) проведено на служењу војног рока.

Члан 45

Од обавезе служења војног рока ослобађа се регрут:

- 1) који је оцењен неспособним за војну службу;
- 2) који стекне држављанство Републике Србије пријемом или на основу међународних уговора, ако је у земљи чији је био држављанин регулисао обавезу служења војног рока, односно ако је навршио 27 година живота;
- 3) који поред држављанства Републике Србије има држављанство и друге државе, а у тој држави је регулисао обавезу служења војног рока;
- 4) који је стекао својство професионалног војног лица у складу са законом;
- 5) који је завршио Криминалистичко-полицијску академију и стекао својство овлашћеног службеног лица Министарства унутрашњих послова;
- 6) који је завршио одговарајућу школу, односно курс у Министарству унутрашњих послова и стекао својство овлашћеног службеног лица у складу са законом и на пословима овлашћеног службеног лица провео најмање две године.

Члан 46

У служење војног рока не рачуна се:

- 1) време на лечењу и боловању због онеспособљења изазваног у намери да се избегне служење војног рока или да буде распоређен на лакшу дужност (ако је то утврђено правноснажном пресудом надлежног суда);
- 2) време у самовољном одсуствовању и бекству из Војске Србије које је непрекидно трајало најмање 24 часа;
- 3) време за које је војник лишен слободе и задржан од органа унутрашњих послова и време проведено у притвору који је против њега одређен у кривичном поступку (ако је то време правноснажном пресудом урачунато у казну због извршеног кривичног дела);
- 4) време на издржавању дисциплинске мере забране удаљења из посебних просторија у војном објекту, односно затвора коју надлежни војни старешина или војно дисциплински суд, према прописима о војној дисциплини изриче у укупном трајању од преко два дана.

Члан 47

(Брисано)

Резервни састав

Члан 48

Резервни састав обухвата:

- 1) резервни састав Војске Србије;
- 2) резервни састав цивилне заштите и других снага одбране;

3) нераспоређене војне обвезнике.

Обавези служења у резервном саставу подлежу војни обвезници:

- 1) који су одслужили војни рок (са оружјем или без оружја и добровољно);
- 2) који су, по одредбама овог закона, регулисали обавезу служења војног рока на други начин;
- 3) жене војни обвезници које се воде у евиденцији.

Војни обвезници у резервном саставу се воде у евиденцији као резервни официри, резервни подофицири и војници у резерви.

Резервни састав цивилне заштите и других снага одбране чине лица која су војну обавезу регулисала извршењем цивилне службе и, по потреби, војни обвезници који нису на ратном распореду у Војсци Србије.

Члан 49

Обавезе лица у резервном саставу настају од дана отпуштања са служења војног рока или цивилне службе, од дана када је обавеза служења војног рока и цивилне службе регулисана на други начин, односно од дана престанка професионалне војне службе, и трају до краја календарске године у којој војни обвезник (мушкарац) навршава 60 година живота.

Обавезе лица у резервном саставу за жене настају почетком календарске године у којој навршавају 19 година и трају до краја календарске године у којој навршавају 50 година.

Изузетно од одредаба ст. 1. и 2. овог члана, на вежбу се не позива жена за време трудноће, војни обвезник чији је брачни друг позван на војну вежбу, самохрани родитељ (ако има дете млађе од 15 година) и жена чији брачни друг није позван на војну вежбу (ако има дете млађе од 10 година).

За време ванредног или ратног стања, председник Републике може продужити трајање обавеза лица у резервном саставу за резервне подофицире и резервне официри и после истека рока из ст. 1. и 2. овог члана.

У случају ванредног или ратног стања председник Републике може наредити да се војници којима је истекао војни рок и цивилна служба по овом закону, непосредно по одслужењу војног рока или цивилне службе задрже у Војсци Србије и цивилној служби као лица у резервном саставу.

Члан 50

Војни обвезници који имају распоред у Министарству унутрашњих послова и Безбедносно-информативној агенцији не позивају се на војну вежбу већ своје обавезе извршавају према Закону о полицији, односно Закону о Безбедносно-информативној агенцији.

Члан 51

Лица у резервном саставу могу бити позивана на војне вежбе и вежбе цивилне заштите.

Лице у резервном саставу може бити позвано на вежбу највише до 90 дана у току једне године.

Војна обавеза у резервном саставу се извршава и учешћем војних обвезника на вежбама, курсевима и другим облицима војне и цивилне обуке, одазивањем позиву ради саопштавања, промене и укидања ратног распореда и извршавањем других дужности прописаних овим законом и другим законима, а у случају ванредног или ратног стања ступањем у Војску Србије, ангажовањем у цивилној заштити, извршавањем одређених војних дужности и послова у другим снагама одбране.

Изузетно, председник Републике за време ванредног или ратног стања може наредити да се позову на вежбу лица:

- 1) у резервном саставу која су завршила вежбу у трајању прописаном одредбом става 2. овог члана;
- 2) у резервном саставу која су навршила године живота из члана 49. ст. 1. и 2. овог закона.

Члан 52

Лицу у резервном саставу се на његов захтев вежба прекида односно одлаже:

- 1) ако је болесно (до наредног позивања по његовом оздрављењу);

2) ако је из његовог домаћинства у исто време позиван други члан домаћинства или се већ налази на служењу војног рока (док се он не врати);

3) ако у време вежбе полаже испите и ако би одласком на вежбу било спречено да заврши школску годину (док такав разлог постоји);

4) ако се у време вежбе налази на припремама ради учешћа на европским и светским спортским такмичењима и олимпијским играма;

5) ако учествује у међународним научним, истраживачким и уметничким манифестацијама или треба да обавља послове који су од изузетног значаја за Републику Србију (док манифестације и послови трају);

6) ако би услед смрти или тешке болести у домаћинству, односно услед елементарне непогоде домаћинство било доведено у тежак материјални или социјални положај његовим одласком на вежбу (док такво стање у домаћинству траје).

Ако у месту у којем борави лице у резервном саставу влада заразна болест, вежба се том лицу одлаже док заразна болест траје.

Лицу у резервном саставу вежба се може, изузетно, одложити због неодложних потреба службе ако то затражи државни орган, привредно друштво, друго правно лице и предузетник код којег је то лице запослено (док таква потреба постоји).

Вежба која траје дуже од три дана може се регистрованом пољопривреднику и другом лицу које самостално обавља привредну делатност, одложити због неодложних радова, ако у његовом домаћинству нема другог члана способног за привређивање.

Члан 53

Захтев за одлагање вежбе подноси се територијалном органу код којег се лице води у евиденцији у року од осам дана од дана пријема позива за вежбу.

О одлагању и прекиду обучавања, вежбе или ангажовања војних обвезника из активне резерве одлучује надлежни старешина Војске Србије.

Ако се одлагање затражи због разлога наведених у члану 52. став 1. тач. 1), 4), 5) и 6) овог закона захтев се може поднети и кад настане разлог за одлагање вежбе.

Решење о прекиду вежбе лицу у резервном саставу доноси надлежни старешина Војске Србије на положају команданта самосталног батаљона и виши, односно надлежно лице органа цивилне заштите или државног органа.

Члан 54

Активна резерва представља обучени резервни састав Војске Србије који се ангажује за попуну јединица Војске Србије и Министарства одбране, ради извршавања задатака у одређеном временском периоду и чија су права и дужности регулисана законом и закљученим уговором.

Лица из активне резерве имају ратни распоред у командама, јединицама и установама Војске Србије и Министарству одбране са којима су склопили уговор о ангажовању у својству припадника активне резерве.

Припадници активне резерве се ангажују на задацима одржавања оперативне и функционалне способности, обучавања, ангажовања у мисијама и на другим задацима, у складу са закљученим уговором. Планским и интензивнијим обучавањем и кондицирањем припадника активне резерве обезбеђује се виши степен оспособљености у односу на лица из пасивне резерве, ради попуне команди, јединица и установа Војске Србије којима је одређен виши степен оперативне и функционалне способности.

Припадници активне резерве се позивају у току календарске године на редовно обучавање до 45 дана, на извршење припреме за мисије и задатке до три месеца и у мисије до шест месеци.

Пасивну резерву чине припадници резервног састава, који имају ратни распоред у командама, јединицама и установама Војске Србије, Министарству одбране, државним органима, цивилној заштити и другим снагама одбране.

Припадници пасивне резерве се распоређују начелно по територијалном принципу.

Припадници пасивне резерве се ангажују и за извршавање задатака пружања помоћи становништву и спасавању материјалних добара услед природних катастрофа и других несрећа.

Припадници пасивне резерве који су одслужили војни рок са оружјем позивају се на обучавање у току календарске године најдуже до 20 дана, а припадници резервног састава који нису одслужили војни рок са оружјем позивају се на оспособљавање за вршење војних обавеза у резервном саставу у току календарске године најдуже до 25 дана.

Члан 55

Попуна Војске Србије активном резервом се врши на основу јавно расписаног конкурса. Опште услове за службу у активној резерви прописује Влада, на предлог министра одбране.

Посебне услове одређује Министарство одбране на предлог Генералштаба Војске Србије, а прецизирају се приликом расписивања конкурса у зависности од потреба службе и одобреног плана.

Припадник активне резерве може бити војни обвезник који испуњава прописане опште услове из става 1. овог члана, и посебне услове одређене конкурсом, а који се тичу војностручне оспособљености и степена стручне спреме, специјалности, усавршавања, медицинско - психолошке и физичке способности и безбедносних услова за ангажовање на формацијском месту за које се закључује уговор.

Број и структуру лица (по чину, роду, служби, специјалности и јединицама) са којима се може закључити уговор о ангажовању у активној резерви за потребе команди, јединица и установа Војске Србије и војних јединица и војних установа Министарства одбране одобрава министар одбране за сваку календарску годину.

Са потребним бројем лица која испуњавају опште и посебне услове закључује се уговор о активној резерви и појединачни уговори о извршавању конкретних задатака од значаја за одбрану или потребе Војске Србије.

Члан 56

Уговором о активној резерви се уређују услови, време, начин и послови за које се ангажују, права и обавезе за време извршавања стручних послова у Министарству одбране и војних дужности у Војсци Србије.

Војни обвезник примљен у активну резерву закључује типски уговор са јединицом ранга бригаде или вишег о служењу у активној резерви. Уговор се закључује на период до две године и може се продужавати најдуже до године у којој лице пуни 45 (за војнике и подофицире), односно 55 (за официре) година. Уговором се регулишу обостране обавезе, права и дужности.

Битне елементе уговора из става 1. овог члана прописује министар одбране, на основу предлога начелника Генералштаба Војске Србије.

Члан 57

Појединачне уговоре о ангажовању на извршавању конкретних мисија и задатака од значаја за одбрану и извршавање војних дужности закључују се на основу утврђених потреба Министарства одбране и Војске Србије.

Генералштаб Војске Србије утврђује и води посебну евиденцију специјалности за које се могу ангажовати лица у активној резерви.

Појединачан уговор се закључује у складу са условима утврђеним прописима о Војсци Србије и Уговором о ангажовању у активној резерви.

Члан 58

Лице у резервном саставу код кога је настала промена здравственог стања, на његов захтев и по налогу територијалног органа, упућује се на лекарске и друге прегледе и психолошка испитивања ради утврђивања способности за војну службу.

Решење о оцени способности за војну службу и о промени рода, односно службе лица из става 1. овог члана, регрутна комисија уписује у здравствену књижицу и војну књижицу лица у резервном саставу.

Члан 59

За лица у резервном саставу, према потребама попуне Војске Србије и потребама цивилне заштите и других снага одбране, одређује се и саопштава ратни распоред у Војсци Србије и распоред у цивилној заштити и другим снагама одбране за време ванредног и ратног стања.

За лица у резервном саставу која су војни рок служила без оружја и у цивилној служби одређује се и саопштава распоред у цивилној заштити и другим снагама одбране.

Подаци о ратном распореду су тајна.

Лице у резервном саставу не може ступити у службу страних оружаних снага или заснивати било какав однос с тим снагама, без претходног одобрења министра одбране.

Члан 60

Старешина војне јединице на положају команданта батаљона и истом и старешина органа који је образовао јединицу цивилне заштите, захтев за позивање војних обвезника ради обучавања, војних вежби и извршавања мисија и задатака доставља територијалном органу Министарства одбране, најкасније 60 дана пре дана предвиђеног за јављање војних обвезника.

Територијални орган код којег се војни обвезник води у евиденцији врши позивање војних обвезника након добијања сагласности од претпостављеног органа, а позиве војним обвезницима доставља најкасније 30 дана пре предвиђеног дана јављања војног обвезника.

За мобилизацију и делимичну мобилизацију ради провере спремности за извршење мобилизације, у оквиру планираних вежби и контроле организовања припрема за одбрану, позивање војних обвезника врши се без временског ограничења из ст. 1. и 2. овог члана.

Боравак војних обвезника у иностранству

Члан 61

Регрут или лице у резервном саставу који намерава да борави у иностранству дуже од шест месеци дужно је да се јави територијалном органу Министарства одбране код којег се води у евиденцији ради добијања одобрења за боравак у иностранству.

Одобрење за боравак у иностранству неће се издати регруту и лицу у резервном саставу ако је:

- 1) позван на извршење војне обавезе;
- 2) проглашено ванредно или ратно стање;
- 3) *(брисана)*
- 4) избегао регрутну обавезу својом кривицом.

Одобрење за боравак у иностранству се издаје регруту уколико нема сметњи прописаних у ставу 2. овог члана у трајању до две године, а најкасније до краја јуна календарске године у којој регрут навршава 27 година.

Изузетно од одредбе става 3. овог члана у оправданим ситуацијама одобрење за боравак у иностранству може се издати до краја јуна календарске године у којој регрут навршава 30 година.

Начин, услове и поступак издавања одобрења из става 1. овог члана прописује министар одбране.

Члан 62

Права и обавезе војни обвезник у иностранству остварује преко надлежног дипломатско-конзуларног представништва Републике Србије у иностранству, у складу са посебним прописима и овим законом.

Дипломатско-конзуларна представништва Републике Србије у иностранству имају обавезу да за потребе извршавања војне обавезе лица из става 1. овог члана воде посебну евиденцију војних обвезника прописану овим законом и прописима за његово извршавање.

Регруту који борави у иностранству, одобрење за стални боравак, односно за продужење привременог боравка у иностранству издаје дипломатско-конзуларно представништво Републике Србије код којег се води у евиденцији.

Дипломатско-конзуларно представништво Републике Србије пре доношења решења о боравку у иностранству је дужно да од територијалног органа прибави податке о сметњама из члана 61. став 2. овог закона у чијој се евиденцији регрут води.

Одобрење за боравак у иностранству дипломатско-конзуларно представништво Републике Србије издаје најкасније до краја јуна календарске године у којој регрут навршава 30 година живота.

Члан 63

У складу са безбедносним ризицима и претњама, посебним законом се, због потреба одбране и безбедности земље, делимично могу ограничити путовање и боравак у иностранству војних обвезника одређених категорија или специјалности које су од посебног значаја за одбрану земље и попуну Војске Србије, цивилну заштиту и друге снаге одбране.

Члан 64

Регрут, односно лице у резервном саставу који је отпутовао у иностранство на боравак дужи од једне године, дужан је да се пријави надлежном дипломатско-конзуларном представништву ради увођења у војну евиденцију коју води дипломатско-конзуларно представништво, у року од 30 дана од дана преласка државне границе.

Лице које борави у иностранству је дужно да се у календарској години у којој навршава 18 година, пријави дипломатско-конзуларном представништву Републике Србије ради увођења у војну евиденцију.

Подаци из евиденције војних обвезника из става 2. овог члана, обавезно се достављају и надлежном територијалном органу према последњем пребивалишту или боравишту војног обвезника пре одласка у иностранство, а једном годишње се врши усклађивање и ажурирање са подацима у јединственој евиденцији војних обвезника.

Члан 65

Сагласност за отпуст из држављанства Републике Србије неће се дати војном обвезнику ако:

- 1) није извршио регрутну обавезу;
- 2) није окончан прекршајни или кривични поступак који је покренут против војног обвезника због избегавања вршења војне обавезе;
- 3) борави у иностранству без одобрења надлежних органа.

Члан 66

Двојни држављанин је војни обвезник Републике Србије који поред држављанства Републике Србије има и држављанство друге државе са којом је потврђен међународни уговор, под условом узajамности.

Регрут двојни држављанин који није регулисао обавезу служења војног рока у другој држави, а вратио се и определио да стално живи на територији Републике Србије упућује се на служење војног рока у складу са овим законом.

Регрут двојни држављанин који није регулисао обавезу служења војног рока ни у једној од држава чији је држављанин и навршио је 27 година, а стално живи у иностранству, по службеној дужности решењем територијалног органа, преводи се у резервни састав у својству нераспоређеног војног обвезника из резервног састава.

Регрут двојни држављанин који је регулисао обавезу служења војног рока у другој држави преводи се у резервни састав.

Докази о држављанству друге државе и уверење којим се доказује регулисана обавеза служења војног рока у тој држави предају се, у оригиналу и овереном преводу на српски језик, територијалном органу у месту где се подаци о лицу воде у евиденцији или преко дипломатско-конзуларних представништава Републике Србије.

Накнаде путних и других трошкова у вези са вршењем војне обавезе

Члан 67

Регрут, односно лице у резервном саставу које је позвано у вези са вршењем војне обавезе, односно обуке за одбрану земље има право на накнаду трошкова за превоз средствима јавног саобраћаја од места пребивалишта до места јављања за извршење војне обавезе, односно обуке, као и за превоз од места вршења војне обавезе, односно обуке до места пребивалишта.

Војнику на служењу војног рока припадају трошкови путовања приликом коришћења редовног и наградног одсуства и отпуста, односно прекида служења војног рока.

Војник на служењу војног рока, односно лице у резервном саставу има право на накнаду трошкова превоза средствима јавног саобраћаја за извршавање службених задатака у месту служења војног рока, односно у месту вршења службе у резервном саставу односно обуке.

Војник на служењу војног рока, односно лице у резервном саставу има право на накнаду трошкова за службено путовање на које је упућено за време служења војног рока, односно вршења службе у резервном саставу односно обуке.

Лице у резервном саставу има право на бесплатну исхрану и смештај за време вршења службе у резервном саставу, односно обуке која траје дуже од осам часова.

Износ и начин исплате накнада путних и других трошкова у вези са вршењем војне обавезе, односно обуке прописује Влада на предлог министра одбране.

Накнаде за вршење службе у резервном саставу

Члан 68

Лицу у резервном саставу које је у радном односу, а позвано је у вези са вршењем службе у резервном саставу, односно на обуку, за време вршења те обавезе припада накнада зараде у висини његове просечне зараде у претходних 12 месеци пре позивања, у складу са општим актом или уговором о раду, осим ако то посебним законом није другачије одређено.

Лицу у резервном саставу које, у смислу закона којим се уређује пензијско и инвалидско осигурање, самостално обавља делатност, за време вршења службе у резервном саставу, односно обуке припада накнада у висини основице од које плаћа допринос за обавезно социјално осигурање.

Лицу у резервном саставу које није осигурано по основу запослења или обављања самосталне делатности, осигуранику пољопривреднику, као и лицу у резервном саставу, које прима пензију или новчану накнаду због привремене незапослености, за време вршења службе у резервном саставу, односно обуке ради које је позвано, припада новчана накнада у износу који пропише Влада.

Лицу у резервном саставу из ст. 1. и 2. овог члана коме је накнада утврђена према тим одредбама мања од накнаде из става 3. овог члана, припада накнада у износу из става 3. овог члана.

Условe за остваривање права, износ и начин обрачуна и исплате накнада за вршење службе у резервном саставу, односно обуке за одбрану земље прописује Влада на предлог министра одбране.

Члан 69

Припаднику активне резерве за време редовног годишњег обучавања и оспособљавања припада накнада из члана 68. овог закона.

Припаднику активне резерве за време ангажовања на извршењу припреме за мисије и задатке и за време ангажовања на извршењу мисија и задатака припада плата, одређене накнаде трошкова и друга примања која се према одредбама Закона о Војсци Србије утврђују за професионално војно лице у радном односу на одређено време, истог чина и положаја, односно дужности.

Припаднику активне резерве за време трајања уговора о служби у активної резерви припада месечна новчана накнада.

Накнада из става 3. овог члана не припада за време када припадник активне резерве остварује накнаду из става 1. овог члана, односно плату из става 2. овог члана.

Накнаде трошкова и друга примања из става 2. овог члана, као и висину накнаде из става 3. овог члана прописује министар одбране.

Члан 70

За време ангажовања, мимо редовног годишњег обучавања, војним обвезницима из активне резерве мирују права и обавезе из радног односа код послодавца, под условима прописаним одредбама Закона о раду.

Са послодавцем из става 1. овог члана министар одбране или лице које он овласти закључиће уговор о пословној сарадњи на извршавању послова од значаја за одбрану у складу са законом.

Министарство одбране води посебну евиденцију закључених уговора о активної резерви и уговора о раду на одређено време закључених са изабраним лицима и уговора о пословној сарадњи са њиховим послодавцима.

Због ангажовања у војној служби, припаднику активне резерве не може престати радни однос, нити због тога може бити у неравноправном положају у односу на друга запослена лица у погледу остваривања права из радног односа.

Евиденција војних обвезника

Члан 71

О војним обвезницима јединствену евиденцију води Министарство одбране.

Територијални органи воде посебне евиденције војних обвезника за време регрутне обавезе, обавезе служења војног рока и обавеза лица у резервном саставу, за територију за коју је образован.

Члан 71а

Евиденција војних обвезника садржи:

- 1) презиме, име једног родитеља и име;
- 2) јединствени матични број грађана;
- 3) пол;
- 4) датум, место, општину и државу рођења;
- 5) пребивалиште и адресу становања;
- 6) школску спрему;
- 7) назив, адресу и матични број државног органа или правног лица код кога је војни обвезник запослен;
- 8) назив и шифру дужности, занимања, посебних знања и вештина;
- 9) податке о регрутовању, оцени способности за војну службу, роду односно служби и војноевиденционој специјалности;
- 10) податке о служењу војног рока и вршењу цивилне службе;
- 11) податке о ратном распореду, учешћу у рату, вежбама и мисијама;
- 12) податке о обучавању, оспособљавању и усавршавању за вршење војне и цивилне службе;
- 13) податке о произвођењу, унапређењу и одликовању;
- 14) податке о боравању војног обвезника у иностранству.

Податке из евиденције војних обвезника користе органи из члана 71. овог закона у штампаном и електронском облику помоћу информационог система и чувају их 40 година након престанка војне обавезе.

Члан 72

Војни обвезник се води у евиденцији према месту пребивалишта.

Евиденцију о војном обвезнику који живи у иностранству и чији родитељи и он немају пребивалиште на територији Републике Србије води територијални орган надлежан на територији на којој се налази седиште министарства надлежног за спољне послове.

Војни обвезник који је у радном односу на неодређено време на територији на којој нема пребивалиште води се према месту у којем се налази у радном односу на неодређено време, ако је у том месту пријавио боравак.

Члан 73

Евиденцију војних обвезника који бораве у иностранству дуже од једне године воде и дипломатско-конзуларна представништва.

Евиденција из става 1. овог члана садржи:

- 1) презиме, име једног родитеља и име регрута - војног обвезника;
- 2) дан, месец, годину, место рођења, државу и јединствени матични број грађана;

- 3) пребивалиште у Републици Србији пре одласка у иностранство;
- 4) адресу боравка у иностранству;
- 5) назив надлежног територијалног органа код којег се води у евиденцији;
- 6) решења надлежних органа о одобрењу боравка у иностранству.

Члан 74

По захтеву територијалног органа, државни органи, органи аутономних покрајина, органи јединица локалне самоуправе, привредна друштва и друга правна лица дужни су да доставе податке потребне за вођење евиденције као и да ажурирају податке о извршеним променама у евиденцијама које су у њиховој надлежности.

Члан 74а

Надлежни територијални орган податке из евиденције војних обвезника може давати органима из члана 74. овог закона под следећим условима:

- 1) ако су законом или другим прописима овлашћени да траже и примају те податке;
- 2) ако су им ти подаци неопходни за извршавање послова из њихове надлежности;
- 3) ако обезбеђују заштиту тих података.

Члан 75

Војном обвезнику који се води у евиденцији издаје се војна књижица.

Војна књижица је лична јавна исправа којом војни обвезник доказује извршење војне обавезе и свој идентитет док је у војној служби.

Забрањено је изношење војне књижице из Републике Србије.

Образац војне књижице и начин њеног издавања прописује министар одбране.

Члан 76

Регрут и лице у резервном саставу дужно је да у року од осам дана од дана настале промене надлежном територијалном органу пријави:

- 1) промену здравственог стања од значаја за оцену способности за вршење војне службе;
- 2) губитак војне књижице.

Податке о којима се води службена евиденција у вези са регрутом и лицем у резервном саставу, прибавља територијални орган по службеној дужности.

Лица из става 1. овог члана дужна су да пријаве боравак у иностранству дужи од три месеца у року од осам дана пре одласка, а повратак из иностранства у року од осам дана од дана доласка у место пребивалишта.

Члан 77

О променама података на основу одлука надлежних органа и евиденција које се воде по службеној дужности као и пресудама суда које се односе на кривична дела против државних органа и Војске Србије, државни орган, односно надлежни суд извештавају територијални орган код којег се војни обвезник води у евиденцији, у року од 15 дана од дана настале промене и то:

- 1) о промени личног имена, о стицању и престанку држављанства Републике Србије - орган који је о томе донео правноснажно решење;
- 2) о покретању, обустави или прекиду кривичног поступка због кривичног дела за које се гони по службеној дужности, о правноснажној осуди на казну малолетничког затвора, казну затвора или новчану казну, о правноснажно изреченој заводској васпитној мери или мерама безбедности обавезног психијатријског лечења и чувања у здравственој организацији и обавезног лечења алкохоличара и наркомана у здравственој или другој специјализованој организацији и о упућивању на издржавање казне малолетничког затвора или затвора - надлежни суд;
- 3) о казни затвора изреченој због прекршаја - орган који је казну изрекао;

4) о отпуштању са издржавања казне затвора или малолетничког затвора - орган, односно установа која је војног обвезника отпустила са издржавања казне.

Обавештење о смрти или проглашењу несталог војног обвезника за умрлог, орган који је извршио упис чињенице смрти у матичну књигу умрлих, доставља територијалном органу код којег се лице водило у евиденцији.

Привредно друштво, правно лице или организација чијим се посредовањем војни обвезник запосли у иностранству или ангажује на радовима дужим од три месеца у иностранству, дужно је да обавести територијални орган у року од осам дана од дана одласка војног обвезника у иностранство.

Одсутност војног обвезника из пребивалишта, односно боравишта из непознатих разлога дуже од три месеца пријављује члан породице са којом је живео у заједничком домаћинству, а ако је живео одвојено од породице и био запослен - одговорно лице у државном органу и правном лицу које воде евиденцију запослених лица, односно лице које самостално обавља делатност код кога је одсутни обвезник запослен.

Пријаву одсутности војног обвезника из непознатих разлога наведена лица из става 4. овог члана дужна су да поднесу у року од осам дана по истеку рока од три месеца од дана његове одсутности.

Члан 78

Упутство о вођењу евиденције војних обвезника доноси министар одбране.

Управни поступак

Члан 79

Решење о регулисању војне обавезе доноси територијални орган код којег се лице води у евиденцији.

По жалби против решења из става 1. овог члана одлучује другостепени територијални орган Министарства одбране.

Старешина команде, јединице или установе Војске Србије на положају команданта батаљона или старешина њему равног или вишег положаја доноси решење о регулисању обавезе служења војног рока војника из јединице, односно установе којом командује.

По жалби против решења старешине из става 3. овог члана решава старешина команде, јединице или установе Војске Србије, непосредно претпостављен старешини који је донео првостепено решење.

Жалба поднета против решења које је донесено у вези са извршењем војне обавезе не задржава извршење тог решења.

Жалбу на одлуку регрутне комисије решава регрутна комисија другостепеног територијалног органа.

Против решења по жалби на одлуку регрутне комисије може се покренути управни спор.

Жалбу на одлуку дипломатско-конзуларног представништва Републике Србије у вези са извршењем војне обавезе војног обвезника на боравку у иностранству решава министар одбране или лице кога он овласти.

Обучавање грађана

Члан 79а

Поред војних обвезника који су регулисали служење војног рока и имају распоред у резервном саставу, образовање, васпитање и стицање практичних знања и вештина за потребе одбране земље у условима ванредног и ратног стања врши се и за следеће категорије грађана:

1) ученике основних и средњих школа;

2) лица која нису одслужила војни рок;

3) лица у резервном саставу која су одслужила војни рок са оружјем, а није им одређен распоред у резервном саставу;

4) лица у резервном саставу која су извршила цивилну службу.

Категорије грађана које ће за потребе одбране земље обучавати Министарство одбране су:

1) лица у резервном саставу која нису одслужила војни рок;

2) лица у резервном саставу која су одслужила војни рок са оружјем, а није им одређен распоред у резервном саставу;

3) жене војни обвезници.

Обучавање за потребе одбране земље осталих категорија грађана из става 1. овог члана вршиће субјекти система одбране у сарадњи са Министарством одбране.

Надзор

Члан 80

Надзор и контролу спровођења војне обавезе и правилност рада првостепених и другостепених органа који одлучују о правима и дужностима војних обвезника врши Министарство одбране.

Члан 81

Посебне таксе на поднеске у вези са извршавањем војне обавезе регулишу се у складу са законом.

III РАДНА ОБАВЕЗА

Члан 82

Радна обавеза је право и дужност грађана Републике Србије која се извршава на радним местима, односно на одређеним пословима и задацима у условима ванредног или ратног стања, у складу са Планом одбране Републике Србије.

Органи јединица локалне самоуправе одговорни су да обезбеде непосредно задовољавање потреба грађана у ванредном или ратном стању преко јавних предузећа, привредних друштава, других правних лица и предузетника на територији своје надлежности.

Члан 83

Грађани извршавају радну обавезу у складу са законима и подзаконским прописима којима се уређује област одбране, цивилне заштите и рада.

Извршавање радне обавезе обезбеђује Министарство одбране преко територијалних органа у складу са законом и одлукама надлежних органа које се односе на рад у ванредном и ратном стању.

Прописе о начину и поступку извршавања радне обавезе доноси Влада, на предлог министра одбране.

Члан 83а

Надлежни територијални орган, након добијања сагласности од претпостављеног органа, обвезнику радне обавезе који је Планом попуне одређен да радну обавезу извршава у другом субјекту одбране, обвезнику радне обавезе који се води у евиденцији других органа и организација, као и обвезнику радне обавезе који је распоређен у јединице радне обавезе, доставља позив ради саопштавања ратног распореда, обуке или контроле јединица радне обавезе, најкасније 30 дана пре дана одређеног за почетак обавезе ради које је позван.

За мобилизацију и делимичну мобилизацију, ради провере спремности за извршење мобилизације, у оквиру планираних вежби и контроле организовања припрема за одбрану, позивање обвезника радне обавезе врши се без временског ограничења из става 1. овог члана.

Радна обавеза у државним органима и правним лицима од значаја за одбрану

Члан 84

Обвезник радне обавезе радну обавезу извршава обављањем послова и задатака у државним органима, привредним друштвима, другим правним лицима и код предузетника у делатностима од посебног значаја за одбрану и заштиту и спасавање (у даљем тексту: државни органи и правна лица), на које је распоређен према акту о ратној организацији и систематизацији, списку дужности и Плану попуне, а на основу захтева или налога надлежног државног органа у складу са прописима о одбрани, цивилној заштити, Планом одбране Републике Србије и плановима заштите и спасавања.

Распоред обвезника радне обавезе из става 1. овог члана сматра се његовим ратним распоредом.

Члан 85

Обвезнику радне обавезе распоред се одређује у месту рада или пребивалишту.

Изузетно од одредбе става 1. овог члана, обвезник радне обавезе може бити распоређен ван места рада или пребивалишта, ако у седишту државног органа и правног лица недостаје потребан број обвезника за попуну по ратној систематизацији.

Члан 86

Обвезника радне обавезе својим решењем распоређује:

- 1) у државном органу - руководиоца који руководи тим органом или лице које он овласти;
- 2) у органима управе - руководиоца тог органа или лице које он овласти;
- 3) у правном лицу - директор или лице које он овласти;
- 4) код предузетника - одговорно лице.

Обвезник радне обавезе, у смислу става 1. овог члана, распоређује се у складу са Планом попуне донетим од стране Министарства одбране и територијалног органа.

Члан 87

У случају проглашења ратног или ванредног стања, лицу које је у радном односу престаје радни однос ако не поступи по решењу о распоређивању у државном органу и правном лицу у делатности од посебног значаја за одбрану.

Запослено лице за кога није утврђена радна обавеза дужно је да се одазове на позив државног органа или правног лица код кога је у радном односу, као и на позив територијалног органа ради ангажовања у оквиру извршавања радне обавезе.

Члан 88

Министарство одбране и територијални органи воде евиденције о обвезницима радне обавезе који имају одређен ратни распоред у државним органима и правним лицима.

Државни органи и правна лица дужни су да на захтев органа из става 1. овог члана доставе своја акта о ратној организацији и систематизацији и дају потребне податке за евиденцију о обвезницима радне обавезе.

Евиденција обвезника радне обавезе садржи назив дужности по ратној организацији и систематизацији радног места, име, име једног родитеља, презиме, јединствен матични број грађана, датум и место рођења, школску спрему, пребивалиште и адресу становања.

Податке из евиденције обвезника радне обавезе користе органи из става 1. овог члана у штампаном и електронском облику помоћу информационог система и чувају их у складу са прописима којима се уређују рокови чувања у Министарству одбране.

Начин вођења евиденције обвезника радне обавезе и начин достављања података из евиденције о обвезницима радне обавезе прописује министар одбране.

Радна обавеза у јединицама радне обавезе

Члан 89

Од обвезника радне обавезе који немају одређен ратни распоред, територијални орган образује јединице радне обавезе за извођење неодложних радова за потребе одбране, Војске Србије, цивилне заштите и за извршавање задатака у територијалним органима у ратном и ванредном стању.

Евиденција обвезника радне обавезе који је распоређен у јединицу радне обавезе коју води територијални орган садржи име, име једног родитеља, презиме, јединствени матични број грађана, датум и место рођења, школску спрему, пребивалиште и адресу становања.

Члан 90

Унутрашње јединице Министарства одбране, команде, јединице и установе Војске Србије, државни органи и правна лица који имају задатке утврђене Планом одбране подnose захтеве територијалном органу за ангажовање јединица радне обавезе.

Члан 91

Јединице радне обавезе се ангажују само у условима ванредног и ратног стања.

Изузетно од става 1. овог члана, обвезници радне обавезе распоређени у јединице радне обавезе могу се у миру позивати ради обучавања, увежбавања и провере оспособљености за извршавање задатака у ванредном и ратном стању.

Одлуку за позивање и контролу јединица радне обавезе доноси министар одбране или лице које он овласти.

Захтев за позивање обвезника радне обавезе из става 2. овог члана субјекат система одбране доставља надлежном територијалном органу најкасније 60 дана пре дана предвиђеног за јављање на активност за коју се позива.

Члан 92

Исхрану, смештај, здравствено и друго збрињавање припадника јединица радне обавезе у току ангажовања обезбеђује државни орган, правно лице или команда, јединица или установа Војске Србије и Министарства одбране, за чије потребе се изводе радови.

Обвезник радне обавезе који је ангажован за извођење радова има право на накнаде из члана 68. овог закона.

Члан 93

По извршеним радовима јединице радне обавезе биће дезангажоване.

Члан 94

Евиденцију ангажовања јединица радне обавезе води територијални орган.

IV МАТЕРИЈАЛНА ОБАВЕЗА

Члан 95

Материјална обавеза је право и дужност грађана Републике Србије, привредних друштава, других правних лица и предузетника чије је седиште на територији Републике Србије, да покретне и непокретне ствари којима располажу а које су одређене као ствари посебне намене за потребе одбране, Војске Србије и цивилне заштите (у даљем тексту: за потребе одбране) уступе на привремено коришћење уз накнаду државним органима, Војсци Србије и цивилној заштити.

Члан 96

Материјалну обавезу за потребе одбране земље извршавају власници ствари. Ствари се могу налазити у својини грађана, привредних друштава, других правних лица и предузетника (у даљем тексту: власници ствари).

Члан 97

Материјална обавеза се извршава у условима ванредног и ратног стања.

Изузетно, од става 1. овог члана материјална обавеза се може извршавати и у миру ради заштите и спасавања, прегледом, контролом и употребом ствари на војној вежби.

Одлуку о контроли материјалне обавезе у миру доноси министар одбране.

Прописе о начину и поступку извршавања материјалне обавезе доноси Влада на предлог министра одбране.

Члан 98

Материјалну обавезу у миру и условима ванредног или ратног стања имају сви грађани Републике Србије, страни држављани са сталним пребивалиштем у Републици Србији, домаћа и страна правна

лица која су регистрована за вршење делатности одређених законом као делатности од значаја за одбрану Републике Србије.

Материјалној обавези не подлежу дипломате и представници међународних организација.

Члан 99

Материјална обавеза се извршава према потребама Војске Србије и другим потребама одбране земље (у даљем тексту: корисници ствари).

Другим потребама одбране земље, у смислу одредаба овог закона, сматрају се потребе државних органа, органа државне управе, великих техничких система значајних за одбрану, цивилне заштите, органа аутономних покрајина, органа јединица локалне самоуправе и привредних друштава, других правних лица и предузетника који су актом одређени да приоритетно производе, снабдевају производима или пружају услуге од посебног значаја за одбрану земље.

Члан 100

Извршавање материјалне обавезе обезбеђује Министарство одбране преко територијалних органа у складу са законом и одлукама надлежних органа које се односе на рад у ванредном и ратном стању.

Члан 101

Ствари се уступају, користе и враћају уз прописану накнаду за њихово привремено коришћење и накнаду штете у случају њиховог оштећења или уништавања у поступку прописаном овим законом уз поштовање уставом загарантованих права на имовину.

Члан 102

Ствари из пописа Министарство одбране не сме распоредити ако би се распоређивањем тих ствари:

- 1) онемогућило власнику обављање животних функција, као што су превоз инвалида и болесних лица;
- 2) онемогућило власнику обављање делатности, у обиму који угрожавају његову егзистенцију;
- 3) онемогућило најнеопходније обављање послова од посебног јавног интереса;
- 4) онемогућило обављање минималне привредне делатности;
- 5) битно проузроковало слабљење животних услова грађана.

Ствари и њихова евиденција

Члан 103

За потребе одбране земље власници ствари су дужни да предају:

- 1) моторна, превозна и специјална возила, возила свих врста и капацитета;
- 2) грађевинске и друге машине за грађевинске и инжењеријске радове свих врста и намена;
- 3) средства и уређаје везе;
- 4) пловне објекте, луке, пристаништа и инсталације за пловидбу, снабдевање, одржавање и ремонт пловних објеката;
- 5) ваздухоплове и аеродроме: ваздухоплове свих врста и намена, аеродроме са хангарима и другим објектима и уређајима за регулисање и контролу ваздушног саобраћаја, складишта погонског материјала за ваздушни саобраћај, земаљска радио-навигациона средства и опрему за одржавање веза и контролу летења;
- 6) пумпне станице и складишта: бензинске станице, складишта погонског горива и мазива, станице за пуњење боца ацетиленом, кисеоником и пропан-бутаном, станице за одржавање противпожарних средстава, пумпе, компресорске станице и агрегате за воду, акумулаторске станице, складишта за смештај минско-експлозивних средстава, складишта за смештај резервних делова, репродукционог и потрошног материјала, складишта људске и сточне хране, опреме и другог материјала;
- 7) станице за сервисирање и станице за технички преглед моторних возила и средстава телекомуникације, као и њихове погоне за ремонт са припадајућом опремом, машинама, уређајима, инсталацијама, инструментима и лабораторијском опремом;

- 8) средства и уређаје за припрему штампе и снимање;
- 9) јахаћу, теглећу и товарну стоку са припадајућим прибором и опремом;
- 10) зграде и земљиште са уређајима, опремом и инсталацијама;
- 11) и друге потребне ствари (производе и услуге од посебног интереса за одбрану земље).

Члан 104

Ради организованог и правилног извршавања материјалне обавезе Министарство одбране и територијални органи воде евиденције о власницима ствари из пописа и стварима из пописа.

Евиденција о власницима ствари из пописа садржи име, име једног родитеља, презиме, јединствени матични број грађана, датум и место рођења, школску спрему, податке о ратном распореду, пребивалиште и адресу становања власника ствари. Податке из евиденције о власницима ствари из пописа користе органи из става 1. овог члана у штампаном и електронском облику помоћу информационог система, са обавезом чувања до престанка материјалне обавезе.

Поступак и начин вођења евиденције из става 1. овог члана прописује министар одбране.

Члан 105

Ствари из члана 103. овог закона пописују и о њима воде евиденцију територијални органи, а на основу евиденције коју воде органи државне управе надлежни за имовину, унутрашње послове, јавне приходе, као и други државни органи.

Члан 106

Власници ствари су дужни да територијалном органу, на његов захтев, ставе на увид податке и исправе о стварима из члана 103. овог закона и да му омогуће преглед ствари ради пописа и вођења евиденције.

Ако се за поједине ствари из става 1. овог члана не води евиденција или подаци из те евиденције нису потпуни, територијални орган врши преглед тих ствари и устројава њихову евиденцију.

Члан 107

Власници ствари који остану без пописаних ствари или ствари постану технички неисправне или неупотребљиве или на тим стварима настану битне промене техничке природе дужни су да о томе одмах, а најкасније у року од 15 дана обавесте територијални орган, уз одговарајући писани доказ овлашћеног сервиса о насталим променама.

Члан 108

Распоређивање ствари врши се тако да се првенствено обезбеди попуна ратних јединица и команди Војске Србије.

Попуном се обезбеђује максимално могућа типизација ствари за потребе јединица Војске Србије и за друге потребе одбране земље.

Спајање материјалне обавезе и ратног распореда лица, односно руковаоца ствари врши се ако материјално средство захтева посебна знања у руковању.

Члан 109

Ствари пописане за потребе одбране земље распоређују се Планом попуне према одређеном ратном распореду за потребе корисника ствари, у складу са прописима о критеријумима за распоређивање грађана и материјалних средстава за потребе одбране и попуне Војске Србије.

Корисницима ствари, Планом попуне распоређују се ствари других власника из евиденције територијалних органа које представљају разлику између ствари из сопствених капацитета и ствари које их слеђују по ратној организацији и систематизацији.

Територијални органи позивају власнике ствари ради увођења у евиденцију, саопштавања, промене и укидања распореда и прегледа ствари из пописа, најкасније 30 дана пре дана одређеног за почетак обавезе ради које је позван.

За мобилизацију и делимичну мобилизацију ради провере спремности за извршење мобилизације, у оквиру планираних вежби и контроле организовања припрема за одбрану, позивање власника ствари врши се без временског ограничења из става 3. овог члана.

Власници ствари дужни су да се одазову позиву надлежног територијалног органа.

Начин преузимања ствари

Члан 110

Корисник ствари је дужан да за преузимање ствари ради њиховог прегледа или употребе на војној вежби правовремено поднесе захтев територијалном органу, тако да се власник ствари може позвати за извршење материјалне обавезе најкасније 30 дана пре дана одређеног за предају.

Рок из става 1. овог члана не односи се на подношење захтева у случају ратног или ванредног стања.

Члан 111

Ствари за потребе одбране преузима корисник ствари којем су на основу донетог Плана попуне Министарства одбране и територијалног органа ствари распоређене.

Члан 112

Територијални орган доставља позив власнику ствари, који садржи: назив ствари коју треба предати, место и време предаје, назив корисника, напомену да ствари може предати и лице које власник овласти и упозорење о одговорности власника ствари у случају да се не одазове позиву.

Против власника ствари који се не одазове и не преда ствари за потребе извођења вежби, територијални орган покреће прекршајни поступак.

Против власника ствари који се не одазове и не преда ствари за потребе корисника ствари након проглашења ванредног или ратног стања, територијални орган без одлагања подноси кривичну пријаву.

Члан 113

Власник ствари који је примио позив од територијалног органа ради прегледа или вежбе, у року од осам дана од дана пријема позива, може да тражи одлагање извршења обавезе:

- 1) ако би предаја ствари изазвала штету власнику ствари на основу неизвршења обавеза и послова из раније потписаних уговора;
- 2) ако би га задесила велика привредна штета;
- 3) ако је тражено возило једино у породици власника, а има децу млађу од 16 година.

Члан 114

Власник предаје кориснику ствар у исправном стању, на месту и у време одређеном у позиву.

Ако се у време одређено за предају распоређена ствар не затекне код власника или се налази на таквој удаљености да се не може правовремено предати кориснику, власник уместо те ствари предаје кориснику другу ствар приближних карактеристика.

Ако власник нема другу одговарајућу ствар, дужан је да о томе одмах извести територијални орган који обезбеђује распоређивање и упућивање друге одговарајуће ствари.

Члан 115

О примљеној ствари овлашћено лице или комисија корисника за пријем ствари дужна је да сачини записник у три примерка, у који се уносе подаци за идентификацију и чињенице о стању ствари, а нарочито подаци о евентуалним недостацима и оштећењима који су прегледом утврђени.

Члан 116

Приликом преузимања ствари, овлашћено лице или председник комисије за пријем ствари обавештава власника, односно лице које је предало ствари о месту и времену враћања. То обавештење се уноси у записник из члана 115. овог закона.

Ако се у време преузимања ствари не могу тачно одредити време и место враћања или ако власник ствари одбије да прими примерак записника, корисник ствари је дужан да благовремено о томе писмено обавести власника ствари.

Члан 117

Приликом враћања ствари, овлашћено лице или комисија за пријем ствари сачињава записник о предаји ствари власнику у његовом присуству односно лица које је он овластио за преузимање ствари.

Један примерак записника о враћању ствари се уручује територијалном органу који води евиденцију ствари.

Накнада путних трошкова

Члан 118

Ствари за потребе корисника допрема и преузима власник ствари односно лице које он овласти.

За допремање и преузимање ствари, власнику ствари припадају накнада превозних трошкова у стварном износу и дневнице за путовање у вези са предајом и преузимањем ствари у висини одређеној прописима о накнади трошкова државних службеника и намештеника.

Накнада за коришћење ствари

Члан 119

За коришћење ствари из пописа власнику ствари припада накнада.

Накнаду за коришћење ствари (тарифа) из става 1. овог члана утврђује Влада на предлог министра одбране.

Члан 120

Накнада за коришћење ствари припада власнику од тренутка предаје до тренутка враћања ствари.

Накнада за употребу ствари исплаћује се најкасније 45 дана од враћања ствари власнику.

Накнада за употребу покретних и непокретних ствари исплаћује се месечно, ако је власнику ствари због материјалне обавезе угрожена његова егзистенција или онемогућена привредна делатност.

Поступак утврђивања накнаде за оштећене, уништене или нестале ствари

Члан 121

Ако је преузета непокретна и покретна ствар оштећена, уништена или нестала за време ванредног или ратног стања и вежбе, власнику ствари припада накнада у стварном износу вредности ствари у тренутку преузимања која је назначена у записнику о предаји ствари.

Ако у записнику о предатој ствари није наведена вредност ствари власнику припада накнада у висини просечне тржишне вредности ствари на територији на којој се ствар налазила у тренутку преузимања.

У случају спора о вредности ствари или ако је вредност ствари била нереално одређена, територијални орган је дужан да покрене поступак вештачења, осим ако се не постигне вансудско поравнање.

Власник ствари незадовољан одређеном вредношћу ствари из става 3. овог члана може покренути поступак пред надлежним судом.

Уколико је дошло до оштећења ствари у току употребе код корисника, корисник је дужан да изврши поправку ствари и преда је власнику у исправном стању.

Члан 122

Поступак за утврђивање накнаде за оштећене, уништене или нестале ствари покреће по службеној дужности корисник ствари, а може се покренути и по захтеву власника ствари.

Накнаду за оштећене, уништене или нестале ствари утврђује комисија састављена од председника и одређеног броја чланова, коју образује корисник ствари.

Члан 123

Комисија за утврђивање накнаде за оштећену, уништену или несталу ствар је дужна да власника ствари обавести о времену и месту свог рада, како би и непосредно могао да се изјасни о околностима значајним за утврђивање штете која му је причињена.

За утврђивање настале штете, комисија може да предложи ангажовање вештака са листе судских вештака.

Ако је ствар из пописа осигурана, процену штете врши друштво за осигуравање.

Члан 124

Комисија утврђује штету и околности под којима је штета настала, процењује тржишну вредност ствари и предлаже начин на који ће се штета надокнадити.

О питањима у вези са утврђивањем и накнадом штете, комисија сачињава записник који садржи све податке значајне за утврђивање штете и начин њене накнаде.

Члан 125

Надлежни државни орган може власнику ствари чија је ствар распоређена плановима попуне за потребе одбране земље одобрити умањење годишњег пореза предвиђеног за ту ствар, у складу са законом.

Члан 125а

Одредбе овог закона о извршењу војне, радне и материјалне обавезе једнако се односе на жене и мушкарце, осим одредаба члана 4. ст. 2, 5. и 8, члана 13, члана 15, члана 33. и члана 64. став 2, које се односе на мушкарце.

V КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 126

Новчаном казном од 10.000 до 50.000 динара или казном затвора до 60 дана казниће се за прекршај регрут и лице у резервном саставу ако се, супротно овом закону, без оправданог разлога не одазове позиву територијалног органа у вези са вршењем војне обавезе (чл. 10, 11. и 51. овог закона) у време и на место који су назначени у појединачном позиву, као и ако се не јави надлежном територијалном органу ради добијања одобрења за боравак у иностранству дуже од шест месеци (члан 61. овог закона).

Члан 127

Новчаном казном од 10.000 до 50.000 динара или казном затвора до 30 дана казниће се за прекршај регрут и лице у резервном саставу:

- 1) ако изнесе војну књижицу из Републике Србије (члан 75. овог закона);
- 2) ако у прописаном року не пријави настале промене из члана 76. овог закона територијалном органу код којег се води у војној евиденцији.

Члан 128

Новчаном казном од 70.000 до 700.000 динара казниће се за прекршај привредно друштво, правно лице и организација чијим се посредовањем војни обвезник запосли у иностранству ако у року од осам дана од дана одласка војног обвезника на рад у иностранство не обавести територијални орган (члан 77. став 3).

За прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у привредном друштву, правном лицу или организацији новчаном казном од 20.000 до 100.000 динара.

Члан 129

Новчаном казном од 10.000 до 100.000 динара казниће се за прекршај одговорно лице у државном органу ако у року од 15 дана од дана настале промене не обавести територијални орган о променама код војног обвезника из члана 77. став 1. овог закона.

Члан 130

Новчаном казном од 50.000 до 500.000 динара казниће се за прекршај предузеће, друго правно лице и лице које самостално обавља делатност код кога је војни обвезник запослен:

1) ако на захтев територијалног органа не пружи потребне податке о војним обвезницима ради оцењивања способности за војну службу и одређивања рода, службе и појединачних дужности у Војсци Србије (члан 74. овог закона);

2) ако у прописаном року не пријави територијалном органу одсутност војног обвезника из непознатих разлога, који је био запослен код њега (члан 77. ст. 4. и 5. овог закона).

За прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у предузећу и другом правном лицу новчаном казном од 10.000 до 100.000 динара.

За прекршај из става 1. овог члана казниће се и члан породичног домаћинства новчаном казном од 10.000 до 30.000 динара.

Члан 131

Новчаном казном од 10.000 до 50.000 динара казниће се за прекршај:

1) руководица или лице које је он овластио, ако не изради решење о распоређивању обвезника радне обавезе (члан 86. став 1. тач. 1) и 2) овог закона);

2) директор или лице које је он овластио, ако не изради решење о распоређивању обвезника радне обавезе (члан 86. став 1. тачка 3) овог закона);

3) одговорно лице ако не поступи по одлуци територијалног органа (члан 91. став 2. овог закона).

Члан 132

Новчаном казном од 10.000 до 50.000 динара казниће се за прекршај власник ствари:

1) ако за потребе одбране земље не преда ствар (члан 103. овог закона);

1а) ако се не одазове на позив територијалног органа ради увођења у евиденцију, саопштавања распореда, промене и укидања распореда и прегледа ствари из пописа (члан 109. овог закона);

2) ако на захтев територијалног органа не допреми ствари на одређено место и у стању које омогућава њихову наменску употребу (члан 114. овог закона).

За прекршај из става 1. овог члана казниће се новчаном казном у износу од 300.000 до 1.000.000 динара и правно лице.

За прекршај из става 1. овог члана казниће се новчаном казном у износу од 20.000 до 50.000 динара и одговорно лице у правном лицу.

За прекршај из става 1. овог члана казниће се новчаном казном у износу од 200.000 до 500.000 динара и предузетник.

Члан 133

Новчаном казном од 10.000 до 40.000 динара казниће се за прекршај власник ствари:

1) ако на захтев територијалног органа не стави на увид податке и исправе о стварима из члана 103. овог закона или му онемогуће преглед ствари ради пописа и евиденције (члан 106. овог закона);

2) ако не извести територијални орган за настале промене на стварима (члан 107. овог закона);

3) ако не извести територијални орган да нема одговарајућу ствар (члан 107. овог закона).

За прекршај из става 1. овог члана казниће се новчаном казном у износу од 150.000 до 450.000 динара и правно лице.

За прекршај из става 1. овог члана казниће се новчаном казном у износу од 20.000 до 50.000 динара и одговорно лице у правном лицу.

За прекршај из става 1. овог члана казниће се новчаном казном у износу од 100.000 до 300.000 динара и предузетник.

Члан 134

Новчаном казном од 100.000 до 500.000 динара казниће се за прекршај правно лице:

- 1) ако као корисник ствари не сачини записник о примљеној ствари (члан 115. став 1. овог закона);
- 2) ако корисник ствари писмено не обавести власника ствари о времену и месту враћања ствари (члан 116. став 2. овог закона);
- 3) ако не обавести власника ствари о времену и месту рада комисије за утврђивање накнаде за оштећене, уништене или нестале ствари (члан 123. став 1. овог закона).

За прекршај из става 1. овог члана казниће се новчаном казном у износу од 40.000 до 100.000 динара и одговорно лице у правном лицу.

За прекршај из става 1. овог члана казниће се новчаном казном у износу од 40.000 до 100.000 динара и одговорно лице у државном органу.

VI ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 135

Војник који се налази на служењу војног рока даном ступања на снагу овог закона, наставља да служи војни рок у складу са одредбама закона по којем је упућен.

Поступак регрутовања и позивања војних обавезника који нису окончани, окончаће се по одредбама овог закона.

До доношења мерила за оцењивање здравствене способности војног обвезника за војну службу и о лекарским и другим прегледима, регрут који је оцењен ограничено способним за војну службу упућује се на служење војног рока у Војску Србије а након тога упућује се на оцену способности за војну службу.

Обавезу служења војног рока након потпуне професионализације Војске Србије, на предлог Владе обуставља Народна скупштина Републике Србије. Након обуставе, служење војног рока, извршава се по принципу добровољности у складу са одредбама овог закона.

За лице које добровољно жели да служи војни рок са оружјем у Војсци Србије примењују се одредбе овог закона које се односе на регрутну обавезу и обавезу служења војног рока. Остала лица подлежу обавези увођења у војну евиденцију и обавези служења у резервном саставу.

Народна скупштина Републике Србије, на предлог Владе може поново активирати обавезу служења војног рока у складу са одредбама овог закона.

Након професионализације Војске Србије, а за време ванредног или ратног стања председник Републике може одлучити о поновном увођењу обавезе служења војног рока која може трајати до престанка ванредног или ратног стања.

Члан 136

Регрут који је на дан ступања на снагу овог закона навршио 27 година, а регрутна комисија га је оценила привремено неспособним за војну службу, упућиће се на коначну оцену здравствене способности и у складу са оценом способности за војну службу биће регулисан његов даљи статус по одредбама овог закона.

Члан 137

Регрут који је на дан ступања на снагу овог закона навршио 27 година, а територијални орган утврди да је избегавао обавезу служења војног рока, упућује се на служење војног рока у првом упутном року.

Регруту који је на дан ступања на снагу овог закона навршио 27 година, а територијални орган у законом прописаном поступку утврди да није избегавао војну обавезу, омогућиће се служење војног рока у складу са овим законом најкасније до краја календарске године у којој навршава 30 година.

Члан 138

Регрут који је на дан ступања на снагу овог закона навршио 30 година, а територијални орган утврди да није избегавао војну обавезу, решењем се ослобађа од обавезе служења војног рока и преводи у резервни састав.

Регрут који је на дан ступања на снагу овог закона навршио 30 година, а територијални орган утврди да је избегавао обавезу служења војног рока, решењем се ослобађа од обавезе служења војног рока и преводи у резервни састав уз предузимање законом прописаних мера за неизвршење војне обавезе.

Члан 139

На правне односе у вези преузимања ствари и поступка утврђивања накнаде за оштећене, уништене или нестале ствари који нису регулисани овим законом, примењују се одредбе Закона о облигационим односима.

Члан 140

Надзор над применом овог закона и других прописа којима се уређује вршење војне, радне и материјалне обавезе врши Инспекторат одбране.

Члан 141

Прописи за извршење овог закона биће донети у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 142

Даном ступања на снагу овог закона престају да важе: одредбе чл. 26. и 27, одредбе главе ХВИИ - Војна обавеза (чл. 279. до 336) и одредбе главе ХИХ - Казнене одредбе (чл. 340. до 345) Закона о Војсци Југославије ("Службени лист СРЈ", бр. 43/94, 28/96, 44/99, 74/99, 3/02 и 37/02, "Службени лист СЦГ", бр. 7/05 и 44/05 и "Службени гласник РС", број 116/07), Уредба о вршењу војне обавезе ("Службени лист СРЈ", бр. 36/94 и 7/98, "Службени лист СЦГ", бр. 37/03 и 4/05 и "Службени гласник РС", бр. 6/07 и 86/07), Уредба о организовању и извршавању материјалне обавезе ("Службени лист СРЈ", бр. 36/98, 32/99 и 9/01) и Уредба о организовању и извршавању радне обавезе ("Службени лист СРЈ", бр. 36/98 и 20/99).

Члан 143

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Србије".

Самостални чланови Закона о изменама и допунама Закона о војној, радној и материјалној обавези

("Сл. гласник РС", бр. 95/2010)

Члан 11

Прописи за извршење овог закона биће донети у року од три месеца од дана почетка његове примене.

Члан 12

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Србије", а примењује се од 1. јануара 2011. године.

Самостални чланови Закона о изменама и допунама Закона о војној, радној и материјалној обавези

("Сл. гласник РС", бр. 36/2018)

Члан 44

Прописи донети за извршавање овог закона ускладиће се са одредбама овог закона у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 45

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Србије".